

РЕШЕНИЕ

№ 22846

гр. София, 03.07.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, XV КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ, в публично заседание на 20.06.2025 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Диана Стамболова

ЧЛЕНОВЕ: Евгени Стоянов

Лилия Йорданова

при участието на секретаря Станислава Данаилова и при участието на прокурора Стоян Димитров, като разгледа дело номер **4394** по описа за **2025** година докладвано от съдия Евгени Стоянов, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 208 и следващите от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), във връзка с чл. 63в от Закона за административните нарушения и наказания (ЗАНН).

Образувано е по касационна жалба на Д. С. Д., ЕГН: [ЕГН], срещу Решение № 1056 от 19.03.2025 г. по НАХД № 9322 по описа за 2024 г. на Софийски районен съд (СРС), Наказателно отделение (НО), 18-ти състав, с което е потвърдено Наказателно постановление (НП) № 11-01-1289 от 16.05.2024 г., издадено от директора на АДФИ, с което на жалбоподателя за нарушение, квалифицирано като такова на чл. 79, ал. 1, т. 3, б. „б“, вр. чл. 18, ал. 1, т. 9 вр. чл. 138, ал. 1 от ЗОП, на основание чл. 250 от ЗОП е наложено административно наказание глоба в размер на 8 352 лева.

В касационната жалба са наведени доводи, че решението е постановено при съществени нарушения на материалния и процесуалния закон, както и че наложеното наказание е явно несправедливо. Твърди, че неправилно първоинстанционният съд е стигнал до изводите, че материалният закон е приложен правилно от наказващия орган, както и че липсвала хипотеза на нов по-благоприятен закон, доколкото към момента на извършване на твърдяното деяние (08.04.2021 г.) и към момента на съставяне на АУАН - 24.11.2023 г. е била приложима нормата на чл. 250 от ЗОП в редакцията и в сила от 15.04.2016 г. Излага доводи, че към настоящия момент провеждането на процедура по чл. 18, ал. 1, т. 9 от ЗОП, без да са налице условията, посочени в закона (за което деяние е санкциониран Д. С. Д. с Наказателното постановление), само по себе си

не представлява административно нарушение по чл. 250 или чл. 250а от ЗОП. Твърди, че с влезлите в сила изменения на закона тази наказуемост е отпаднала. Счита, че в настоящия случай е осъществена хипотезата на чл. 3, ал. 2 от ЗАНН - преди влизането в сила на наказателното постановление, предмет на делото, са последвали различни нормативни разпоредби, като новата следва да се приложи като по-благоприятна за дееца - отпаднала е наказуемостта по административен ред на извършеното деяние. Твърди, че и административнонаказващият орган, и съдът неправилно са приели, че е налице липса на конкуренция поради технически причини. Излага доводи, че СРС е изложил бланкетни мотиви при преценката си дали е налице маловажен случай, при който следва да намери приложение правната норма на чл. 28 от ЗАНН. Сочи, че твърдяното нарушение, посочено в НП, е първо по ред нарушение, от което следва, че обществената опасност е ниска. Иска се съда да постанови решение, с което да отмени първоинстанционния съдебен акт и вместо него да постанови друго, което изцяло отменя наказателното постановление.

Ответникът по касация – Директор на АДФИ, редовно призван, се представлява от юрк. Г. Намира, че касационната жалба е неоснователна. Претендира се юрисконсултско възнаграждение в максимален размер. Прави възражение за прекомерност на адвокатското възнаграждение.

Прокурорът от Софийска градска прокуратура дава заключение за неоснователност на касационната жалба. Решението на СРС е правилно и законосъобразно.

Административен съд София - град, като взе предвид наведените касационни доводи, извърши проверка на обжалваното съдебно Решение, съобразно чл. 218, ал. 2 АПК и след като прецени събраните доказателства, приема от фактическа и правна страна следното:

Касационната жалба е допустима, като подадена срещу съдебно решение, подлежащо на касационен контрол, от надлежна страна по смисъла на чл. 210, ал. 1 от АПК, във вр. чл. 63в от ЗАНН и при спазване на преклузивния 14-дневен срок по чл. 211, ал. 1 АПК, във вр. чл. 63в от ЗАНН.

Разгледана по същество, същата се явява основателна.

Съгласно чл. 348, ал. 1 от НПК, присъдата и решението подлежат на отмяна или изменение по касационен ред: 1. когато е нарушен законът; 2. когато е допуснато съществено нарушение на процесуални правила; 3. когато наложеното наказание е явно несправедливо. Съгласно чл. 348, ал. 2 от НПК, нарушение на закона има, когато той е приложен неправилно или не е приложен закон, който е трябвало да бъде приложен.

В случая решението на СРС страда от порока нарушение на материалния закон.

Съдът намира, че изводът на СРС за правилно приложение на материалния закон е незаконосъобразен. Разпоредбата на чл. 250 от ЗОП, в редакцията, която е била действаща към момента на твърдяното нарушение, а именно - 08.04.2021 г., е имала следното съдържание: „Възложител, който проведе процедура по чл. 18, ал. 1, т. 3 - 10 или т. 13, без да са налице условията, посочени в закона, се наказва с глоба в размер 5 на сто от стойността на сключения договор с включен ДДС, но не повече от 10 000 лв.“ Административнонаказателната отговорност на Д. Д. е била ангажирана във връзка с чл. 18, ал. 1, т. 9 от ЗОП. Разпоредбата на чл. 18 от ЗОП определя видовете процедури по този закон. Точка 9 на тази разпоредба гласи, че един от видовете процедури е: договаряне без предварителна покана за участие. Тоест, изпълнителното деяние на административното нарушение, за което е ангажирана отговорността на Д. Д., се е изразявало в провеждане на процедура „Договаряне без предварителна покана за участие“ по реда на чл. 18, ал. 1, т. 9 от ЗОП, без да са налице условията, посочени в закона.

Междувременно текстът на разпоредбата на чл. 250 от ЗОП е изменен (Изм. - ДВ, бр. 88 от 2023 г., в сила от 01.01.2024 г.). След измененията текстът има следното съдържание: „Възложител,

който проведе процедура по чл. 18, ал. 1, т. 3 - 7, без да са налице условията, посочени в закона, се наказва с глоба в размер 5 на сто от стойността на сключения договор с включен ДДС, но не повече от 20 000 лв.“ Тоест в съдържанието на разпоредбата липсва точка 9.

Административнонаказващият орган е отчел тази промяна, но е приел, че всъщност изпълнителното деяние е останало същото, като то е намерило друго систематично място, а именно - в новата разпоредба на чл. 250а от ЗОП. Съгласно новия чл. 250а. (Нов - ДВ, бр. 88 от 2023 г., в сила от 22.12.2023 г.), възложител, който сключи договор в резултат на процедура по чл. 18, ал. 1, т. 8 - 10 или т. 13, без да са налице условията за прилагането ѝ, посочени в закона, се наказва с глоба в размер 6 на сто от стойността на сключения договор с включен ДДС, но не повече от 50 000 лв. за процедурите по чл. 18, ал. 1, т. 8 - 10, и не повече от 24 000 лв. за процедурите по чл. 18, ал. 1, т. 13. Органът е приел, че всъщност новата разпоредба предвижда по – висока санкция в левова равностойност и е приложил старата редакция на чл. 250 от ЗОП. Този извод е бил споделян от СРС.

Настоящият състав намира, че в случая е налице хипотезата на чл. 3, ал. 2 от ЗАНН. Преди влизане в сила на наказателното постановление са последвали различни нормативни разпоредби, като всъщност с новата разпоредба е отпаднала наказуемостта по административен ред на извършеното деяние. Според настоящия състав е налице установено ново изпълнително деяние по отношение на чл. 18, ал. 1, т. 9 от ЗОП.

От 01.01.2024 г. е влязло в сила изменение на чл. 250 от ЗОП и съгласно него тази разпоредба на закона не предвижда административно наказание на възложител за деяние, свързано с провеждане без правно основание на процедура по чл. 18, ал. 1, т. 9 от ЗОП, т. е. на договаряне без предварителна покана за участие.

От 22.12.2023 г. е влязло в сила изменение на ЗОП, съгласно което е приет нов чл. 250а. Тази административнонаказателна разпоредба предвижда административно наказание на възложител за деяние, което обаче се изразява в сключване на договор в резултат на такава процедура, а самото провеждане на процедурата не е предвидено като наказуемо деяние.

Изложеното по-горе обосновава извод, че към настоящия момент провеждането на процедура по чл. 18, ал. 1, т. 9 от ЗОП, без да са налице условията, посочени в закона, само по себе си не представлява административно нарушение по чл. 250 или чл. 250а от ЗОП. С влезлите в сила изменения на закона тази наказуемост е отпаднала.

Не се споделят доводите на СРС, че в приложената от директора на АДФИ редакция на чл. 250 от ЗОП, сключването на съответния договор също е изискуем елемент за ангажиране на отговорността, доколкото въз основа на стойността на договора се индивидуализира наказанието. Това тълкуване би довело до извод, че не е било необходимо създаването на новия чл. 250а от ЗОП в сегашната му редакция. Действително, в случая е налице както проведена процедура по чл. 18, ал. 1, т. 9 от ЗОП, така и сключен в резултат на същата договор; тези фактически обстоятелства надлежно присъстват и в АУАН, и в НП, но нито първоинстанционния съдебен състав, нито касационният имат процесуална възможност да изменят административнонаказателното обвинение и променят санкционната разпоредба, тъй като това е допустимо само в хипотезата на чл. 63, ал. 7, т. 1 от ЗАНН, когато не е налице съществено изменение на обстоятелствената част на соченото нарушение. Такова съществено изменение би било налице, тъй като по смисъла на чл. 250а от ЗОП изпълнителното деяние е сключване на договор. В този смисъл е налице и практиката на касационната инстанция (Решение № 18690 от 02.06.2025 г. по адм. д. № 2623 по описа за 2025 г. на АССГ, XXVI – ти касационен състав, както и посоченото от касатора Решение № 1659 от 28.02.2024 г. по КНАХД № 2482 / 2023 г. по описа на Административен съд – Бургас, XIII – ти тричленен състав).

Тъй като окончателните изводи на обжалваното съдебно решение са в обратния смисъл касационната инстанция прие, че на основание чл. 221, ал. 2 от АПК първоинстанционното решение трябва да се отмени и на основание чл. 222, ал. 1 от АПК да се постанови ново по същество, с което се отмени наказателното постановление.

С оглед изхода на спора и отправеното искане в полза на касатора трябва да се присъди адвокатско възнаграждение, на основание чл. 143 от АПК, в размер на 1200 лева за всяка една от двете инстанция, т. е. общо 2400 лева. Съгласно чл. 18, ал. 2 от Наредба № 1 от 9.07.2004 г. за възнаграждения за адвокатска работа (загл. изм. - ДВ, бр. 14 от 2025 г.), ако административното наказание е под формата на глоба, имуществена санкция и/или е наложено имуществено обезщетение, възнаграждението се определя по реда на чл. 7, ал. 2 върху стойността на всяка наложена глоба, санкция и/или обезщетение. На касатора е наложена глоба в размер на 8352 лева. Тоест приложима е разпоредбата на чл. 7, ал. 2, т. 2, вр. чл. 18, ал. 2 от Наредба № 1 от 9.07.2004 г. Направеното възражение за прекомерност на адвокатското възнаграждение на ответника, след преценка на фактическата и правна сложност на спора и минималния размер по чл. 7, ал. 2, т. 2 от Наредба № 1/09.07.2004 г., съдът намира за неоснователно. Не са налице предпоставките на чл. 78, ал. 5 от ГПК, приложим на основание чл. 144 АПК, за редуциране на претендирания адвокатски хонорар.

Воден от гореизложеното и на основание чл. 221, ал. 2 от АПК, Административен съд София-град

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ Решение № 1056 от 19.03.2025 г. по НАХД № 9322 по описа за 2024 г. на СРС, НО, 18-ти състав.

ОТМЕНЯ Наказателно постановление (НП) № 11-01-1289 от 16.05.2024 г., издадено от директора на АДФИ.

ОСЪЖДА Агенция за държавна финансова инспекция да заплати на Д. С. Д., ЕГН: [ЕГН], сумата от 2400 лв., представляващи разноски за адвокатско възнаграждение.

Решението не подлежи на обжалване.